

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВАРНА

Изх. № 26-00-2581/A8
30.08.2023
гр. Варна.....

Вх. № 26-00-2581/A7/01.08.2023 г.

ДО
Г-Н ВЕСЕЛИН ГЕОРГИЕВ
УПРАВИТЕЛ НА "ЕЕ РИЪЛ ЕСТЕЙТ" ЕООД
УЛ. "ГЕНЕРАЛ КОЛЕВ" №104, ЕТ. 5, АП. 32
ГРАД ВАРНА

КОПИЕ ДО
КМЕТА НА ОБЩИНА КРУШАРИ
КМЕТА НА С. ЛОЗЕНЕЦ, ОБЩИНА КРУШАРИ
КМЕТА НА С. СЕВЕРЦИ, ОБЩИНА КРУШАРИ
КМЕТА НА С. ЗАГОРЦИ, ОБЩИНА КРУШАРИ
КМЕТА НА С. БИСТРЕЦ, ОБЩИНА КРУШАРИ
КМЕТА НА С. ПОЛКОВНИК ДЯКОВО, ОБЩИНА КРУШАРИ

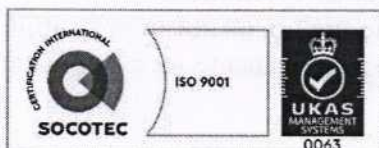
Относно: Уведомление за инвестиционно предложение (ИП)

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ГЕОРГИЕВ,

Във връзка с представеното в РИОСВ-Варна уведомление за ИП, с вх. № 26-00-2581/A7/01.08.2023 г., в съответствие с разпоредбата на чл. 5, ал. 1 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (Наредбата за ОВОС, ДВ. бр.25/2003г., изм. и доп.)*, Ви уведомявам следното:

I. По отношение изискванията на глава шеста от Закона за опазване на околната среда (ЗООС) за оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС):

Заявеното ИП е за „Изграждане на вятърен парк „Лозенец“ включващ до 80 броя вятърни генератори и съпътстващата техническа инфраструктура към тях - фундаменти, кранови площадки, пътища за достъп, кабелни трасета /подземни и/или въздушни/ и подстанция/и, в землищата на с. Лозенец, с. Северци, с. Крушари, с. Загорци, с. Земенци, с. Бистрец, с. Полковник Дяково, община Крушари, което е свързано с изработване на проекти на Подробен устройствен план (ПУП) – План за застрояване (ПЗ) за поземлените имоти, в които се предвижда реализацията на ИП, с цел отреждането им за „ПСД – Обект за производство, преобразуване, пренос и разпределение на електрическа енергия от възобновяеми енергийни източници“, с възложител: "ЕЕ РИЪЛ ЕСТЕЙТ" ЕООД.

9000, гр. Варна, ул. "Ян Палах" №4
Тел: (+35952) 678 887, Факс: (+35952) 634 593,
e-mail: riosv-vn@riosv-varna.bg, www.riosv-varna.bg

Вятърен парк „Лозенец“ се планира да бъде изграден в землищата на с. Лозенец, с. Северци, с. Крушари, с. Загорци, с. Земенци, с. Бистрец, с. Полковник Дяково, община Крушари в до 80 броя самостоятелни поземлени имота с идентификатори: 44104.2.50, 44104.2.4, 44104.4.204, 44104.4.32, 44104.4.183, 44104.7.61, 44104.4.208, 44104.7.144, 44104.7.198, 44104.7.173, 44104.7.165, 44104.7.184, 44104.7.97, 44104.11.207, 44104.11.216, 44104.11.218, 44104.11.176, 44104.12.3, 44104.12.83, 44104.13.97, 44104.13.119, 44104.13.126, 44104.16.3, 44104.18.74, 44104.13.108, 44104.18.39, 44104.18.80, 44104.18.167, 44104.17.60, 44104.11.209, 44104.11.60, 44104.16.65, 44104.15.157 и 44104.18.76 в землището на с. Лозенец, Община Крушари; 65913.7.1, 65913.6.60, 65913.4.14, 65913.4.53, 65913.2.73, 65913.2.95, 65913.1.153 и 65913.1.291 в землището на с. Северци, Община Крушари; 40097.24.29, 40097.24.58, 40097.23.83, 40097.20.132, 40097.13.150, 40097.13.180, 40097.13.127, 40097.11.57, 40097.26.47, 40097.22.154, 40097.10.168 и 40097.20.9 в землището на с. Крушари, Община Крушари; 30185.13.18, 30185.11.60, 30185.17.366, 30185.16.93, 30185.50.129, 30185.50.107, 30185.40.69, 30185.40.107, 30185.60.88, 30185.90.12, 30185.80.68, 30185.80.48, 30185.60.36, 30185.70.102, 30185.70.104, 30185.13.66, 30185.11.53 и 30185.17.44 в землището на с. Загорци, Община Крушари; 30781.40.38, 30781.14.159, 30781.12.66, 30781.15.19, 30781.90.31 и 30781.10.43 в землището на с. Земенци, Община Крушари; 04193.17.98 в землището на с. Бистрец, Община Крушари; 57234.31.34 в землището на с. Полковник Дяково, Община Крушари.

Основният процес реализиран с инвестиционното предложение (ИП) е преобразуване, посредством вятърни електрически генератори, на енергията на вятъра в електроенергия и нейното трансформиране и пренасяне чрез електрически съоръжения за преобразуване и пренос до националната електрическа мрежа на Електроенергийния Системен Оператор (ЕСО).

Инвестиционното предложение предвижда изграждането на вятърен парк с обща инсталирана мощност до 640 MW, състоящ се от до 80 броя вятърни генератора.

За реализацията на ИП се разглеждат различни варианти за модел ветрогенератор, като основните технически характеристики варират в следните диапазони:

- Номинална мощност до 8 MW всеки;
- Височина на кулата до 200 м;
- Диаметър на ротора до 180 м.

Предвижда се използването на съвременни генератори, снабдени с технологии позволяващи им да работят с променлива честота на въртене на витлата, системи за следене на посоката и ъгъла на атака на вятъра, позволяващи завъртане и ориентация на ротора по такъв начин, че да се постигне максимална производителност.

Предвидените за изграждане ветрогенератори ще бъдат монтирани върху стандартни кръгли фундаменти под нивото на терена, представляващи монолитно армирано конусовидно бетонно тяло, над чиято повърхност са изведени анкерни болтове. Конкретните параметри, както и техническата спецификация на фундаментите ще зависят от състоянието на геоложката основа на площадките, предвидени за разполагане на вятърните генератори.

За обезпечаване на изграждането и монтажа на ветрогенераторите, ще бъдат използвани кранови/монтажни площадки, разположени непосредствено до площадките за фундамент. За постигане на определена товароносимост се планира монтажните площадки да бъдат очакълени спрямо задание на производителя на турбините.

Към вятърния парк ще бъдат изградени една или повече повишаващи подстанции, чиито характеристики ще бъдат определени от ЕСО ЕАД, след получаване на становище

за условията и начина на присъединяване към мрежата. Вятърните генератори ще бъдат свързани към повишаваща/и подстанция/и посредством подземни кабелни линии.

Транспортният достъп до вятърните генератори по време на строителството се планира да се осъществи по съществуващите полски и общински пътища.

Кабелните (СрН) и оптични линии свързващи отделните ветрогенератори с проектната повишаваща подстанция/и ще бъдат разположени подземно в сервитутите на съществуващите полски и общински пътища, като при необходимост ще бъдат учредени сервитути и върху частни имоти.

Присъединителните електропроводи високо напрежение (ВН), свързващи проектната повишаваща подстанция и електропреносната мрежа ще бъдат проектирани и изпълнени подземно и/или въздушно, съгласно указанията на електропреносния оператор ЕСО ЕАД, както и според изискванията на *Наредба №6 за присъединяване на производители и потребители на електрическа енергия към преносната и разпределителните мрежи*.

По време на строителството ще се използват строителни материали за монолитно изграждане на фундаментите - пясък, бетон, цимент, респективно готови бетонови разтвори, арматурно желязо и др. Количествата материали, необходими за изграждане на фундаментите ще бъдат конкретизирани при работното проектиране. Методите за провеждане на изкопните работи ще варират в зависимост от състоянието на почвата.

Ще бъде приложен конвенционален (класически) метод за изграждане на подобен тип съоръжения, който се свежда до изкопни работи, монолитно фундиране, монтиране и инсталиране на технологично оборудване. Не се предвиждат специални видове работи, включително взривни.

Предвидените дейности с настоящото ИП не са свързани с формирането на отпадъчни води. По време на строителството за работещите на обекта ще се осигури минерална вода и химически тоалетни. Не се предвижда изграждане на битовки с умивални и други, формиращи отпадъчни води.

През експлоатационния период не се предвижда водоснабдяване на площадките и изграждане на канализационна мрежа за битови води, защото на обекта не се предвиждат постоянни работни места.

Само по себе си изграждането на ветрогенератори обхваща цялостен проект за съвкупност от генератори и съпътстващи обекти към него - кранови площадки, пътища, въздушни и подземни кабелни линии, подстанции и др.

На основание чл. 82, ал. 3 от ЗООС за осъществяване на инвестиционното предложение, когато трябва да се развият и други, свързани с основния предмет на оценка, спомагателни или поддържащи дейности, те също се включват в изискващата се оценка, независимо дали самостоятелно попадат в обхвата на приложения № 1 или 2. Ако спомагателните или поддържащите дейности самостоятелно като инвестиционни предложения са предмет на ОВОС, всички оценки се съвместяват, като се провежда една обединена процедура.

Във връзка с изложеното, заявеното ИП попада в т. 3, буква „и” - съоръжения за производство на електроенергия посредством силата на вятъра от Приложение № 2 на ЗООС и на основание чл. 93, ал. 1, т. 1 от същия закон подлежи на преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС.

От друга страна, съгласно разпоредбата на чл. 93, ал. 9, т. 1 от *Закона за опазване на околната среда по Ваше искане*, желаете провеждане на задължителна оценка на въздействие върху околната среда без да се извършва преценка.

Съгласно представеното уведомление за ИП искате да бъде допуснато извършването само на ОВОС (в случаите по чл. 91, ал. 2 от ЗООС, тъй като

инвестиционното предложение е включено в приложение № 2 към ЗООС, и за него се изисква и изготвянето на самостоятелен план по чл. 85, ал. 1 и 2 ЗООС).

Предвид горното на основание чл. 93, ал. 9, т. 1 от ЗООС, чл. 91, ал. 2 от същия закон и съобразно установени налични обстоятелства по чл. 31, ал. 9 от ЗБР, за така заявеното инвестиционно предложение **следва да се извърши задължителна оценка на въздействие върху околната среда (ОВОС).**

Компетентен орган за вземане на решение по ОВОС е директорът на РИОСВ-Варна, съгласно чл. 94, ал. 2 от ЗООС.

За процедурата по ОВОС възложителят на ИП е необходимо да предприеме следните действия:

1. Да проведе консултации съгласно чл. 95, ал. 3 от ЗООС и чл. 9, ал. 1-5 от Наредбата за ОВОС с: обществеността, НПО, РИОСВ-Варна, компетентния орган за процедурата по ОВОС, главният архитект на община Крушари (по отношение на всички разрешени, одобрени, в процедура на одобряване и реализирани инвестиционни предложения и планове, с които се очаква кумулативен ефект), РЗИ - Добрич (по отношение съдържанието и обхвата на оценката на здравно-хигиенните аспекти на околната среда и риска за човешкото здраве), Басейнова дирекция „Дунавски район“, НИНКН - Министерство на културата, РДПБЗН-Добрич, електропреносното дружество, Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация /ГВА/“ и други органи/ведомства/дружества - по преценка.

2. Да осигури, съгласно чл. 95, ал. 2 от ЗООС и чл. 10 от Наредбата за ОВОС, изработване на задание за обхват и съдържание на ОВОС, в което да се отразят резултатите от извършените консултации.

3. Да съгласува изработеното задание с РИОСВ-Варна, като към него се приложат писмените доказателства за извършените консултации и справка за тях, съдържаща мотиви за приетите и неприетите бележки и препоръки, съгласно разпоредбата на чл. 10, ал. 5 от Наредбата за ОВОС.

Препоръчваме следната таблична форма за резултатите от извършените консултации:

№	Извършени консултации /община/кметство /контролен орган /ведомства /НПО и др. организации/	Описание на изразени становища/препоръки /бележки, др.	Приети/ неприети	Мотиви

4. Да възложите изготвянето на доклад за ОВОС в съответствие със заданието на колектив от експерти с ръководител, отговарящи на изискванията на чл. 83 на ЗООС.

5. Възложителят на предложението по чл. 81, ал. 1, т. 2 от ЗООС представя на компетентния орган, за оценяване на качеството, доклад за ОВОС. Доклада за ОВОС следва да бъде съобразен и съдържа информация отговаряща на изискванията на чл. 96, ал. 1 от ЗООС.

6. За оценяване качеството на доклада за ОВОС възложителят внася искане за издаване на решение по ОВОС по образец съгласно Приложение № 8, към което представя по един екземпляр от доклада по чл. 12 от Наредбата за ОВОС и приложенията му на хартиен и на електронен носител.

7. По отношение на оценката на въздействията в доклада за ОВОС да се акцентира на следното:

- Оценката на въздействията следва да се направи на база характеристиките на общата концепция на ИП, проектните предвиждания с него, предвидени нараствания на територии, неговите ограничители, стимулатори, прогнозни постановки по системи и постигането на баланс между природна и урбанизирана среда с екологосъобразно устройство;
- Да се направени анализ на кумулативното въздействие с отчитане на сегашното състояние на територията с всички минали процедури по реда на ЗООС и ЗБР и съпоставка с одобрените и въведени в експлоатация по реда на ЗУТ, както и с бъдещите предвиждания. Анализът следва да бъде съсредоточен върху територията на община Крушари на база преминали процедури с бъдещи предвиждания и кумулативното въздействие върху околната среда по компоненти. Да бъдат отчетени въздействията с предвижданията в ИП и възможността конкретната територията да поеме бъдещото натоварване.
- Подходът, за извършване на оценката на кумулативното въздействие, следва да се основава на обща методологическа рамка, а именно оценка на потенциалните кумулативни въздействия на съществуващи, одобрени или в процес на одобряване и/или разработване обекти върху компонентите/фактори на околната среда като бъдат анализирани:
 - Ефектите с натрупване - общият ефект от различни въздействия върху всеки отделен компонент/фактор на околната среда;
 - Ефектите с наслагване: натрупване на еднакви въздействия, което води до ново значително въздействие; натрупване на различни въздействия, което води до ново значително въздействие;
 - Ефектите във времето - оценка на възможни въздействия, които възникват в различните етапи на реализация на обектите (строителство, експлоатация и извеждане от експлоатация) и които водят до ново значително въздействие;
 - Оценката на кумулативното въздействие и значимостта следва да бъде извършена и при отчитане на степента на въздействие върху компонентите/факторите на околната среда.
- Докато индивидуалното въздействие на дадена дейност може да бъде приемливо само по себе си, то в комбинация с други въздействия от други инвестиционни предложения, планове, програми и проекти в комбинация с ИП може да доведе до неприемливи кумулативни въздействия. Именно за това при оценката на конкретното ИП е важно да се вземат предвид и потенциалните кумулативни въздействия.
- Да бъдат отчетени трите основни типа кумулативно въздействие:
 - Адитивни въздействия, при които ефектите от многобройни източници се натрупват и увеличават въздействията върху околната среда;
 - Въздействия, при които множество източници си взаимодействат и причиняват нова форма на въздействие;
 - Непреки въздействия, при които определена дейност, свързана с инвестиционно предложение, планове, програми и проекти води до действия и свързани с тях въздействия, които не са пряко свързани с тях.
- При идентификацията и оценката на кумулативните въздействия от строителството и експлоатацията в бъдещото ИП да бъде използван качествен подход. Да бъдат идентифицирани рецепторите на околната и социална среда, които има вероятност да се засегнат от кумулативни въздействия, като се отчете географско и времево застъпване с инвестиционни предложения, план или програма с настоящото ИП.

- Сметчаване на въздействията - В ДОВОС да бъде оценен потенциалът за предотвратяване, намаляване, сметчаване, отстраняване или компенсиране на потенциалните неблагоприятни въздействия от инвестиционните предложения, планове и програми в комбинация с настоящото ИП и се определят съответните дейности за управление и мониторинг.

8. Към доклада за ОВОС да се приложат като отделни самостоятелни приложения нетехническото резюме на доклада за ОВОС, съгласно § 1, т. 27 от Допълнителните разпоредби на ЗООС, както и всички приложения съгласно проведените консултации.

9. В доклада за ОВОС да бъде анализирано:

- Предмет на оценката следва да е цялостното намерение, в т.ч. всички други обекти и дейности, които са свързани с настоящото намерение;
- Подробно описание на всички технологични дейности и процеси;
- Приложен актуален картен материал и схеми – вътрешни и външни ел. мрежи/проводи и съоръжения, необходими за присъединяване към електропреносната мрежа, свързващи пътища, монтажна площадка и др.;
- Да бъдат разгледани различни алтернативи за придвижданията на ИП с предимства и недостатъци;
- Да се анализират и отчетат коректно изискванията на чл. 141, 141а, 142 от Наредба №14 от 2005 год. за технически правила и нормативи за проектиране, изграждане и ползване на обектите и съоръженията за производство, преобразуване, пренос и разпределение на електрическа енергия и по-специално:
 - минимално разстояние до най-близкото населено място;
 - ефективна изолация от шум, вибрации и инфразвук;
 - разстояние между генератора и намиращите се в близост други вече изградени генератори;
 - изисквания по отношение на фундамента под съоръжението.
 - начина на разполагане върху терена.
- В тази връзка за обхвата на предварителните проучвания за вятърни генератори, съгласно чл. 136, т. 1 от Наредба № 14 на този етап трябва да са налице данни за обезпеченост с вятър и по конкретно:
 - изследвания за не по-малко от 10-годишен период за режима на вятъра в предлаганата площадка за строителство, представени като статистическо разпределение на скоростта на вятъра по време и посока.
 - статистическо разпределение по време на състояние на безветрие на площадката.
 - статистически данни от измервания за предполагаемата височина на установяване на пропелера на генератора.
 - оценка на потенциала на вятъра за проектната височина на установяване на пропелера - когато няма данни по горната точка.
- Да бъдат представени шумови карти за работа на турбините предмет на ИП и кумулативни такива;
- Да бъдат приложени моделни изчисления и моделиране при въздействието на атмосферен въздух.

10. При внасяне на документацията за ОВОС в РИОСВ - Варна, да представите информация за датата и начина на заплащане на дължимата такса в размер от 1200 лв., определена в чл. 1, ал. 5, т. 2, буква „а“ във връзка с чл. 30., ал. 1 от Тарифата за таксите, които се събират в системата на Министерството на околната среда и водите (ПМС 136/13.05.2011г., Обн. ДВ. бр.39/20.05.2011г., изм. и доп.), преведена по банков път:

IBAN: BG17 SOMB 9130 3137 0237 01; BIC: SOMBBGSF, при Общинска банка АД.
Основание: по преписка с вх. № 26-00-2581/2023 г.

II. По отношение на изискванията на българската нормативна уредба по Екологична оценка:

Към документацията за ИП е приложен препис-извлечение от Протокол № 12, от проведено заседание на Общински съвет – Крушари на 20.12.2022 г., съгласно който по точка 15 от дневния ред е взето Решение № 12-150, с което се разрешава изработване на Подробен устройствен план – План за застрояване (ПУП-ПЗ) за имотите предмет на инвестиционното предложение (80 броя), находящи се в землищата на с. Лозенец, с. Северци, с. Крушари, с. Загорци, с. Земенци, с. Бистрец, с. Полковник Дяково, община Крушари. С ПУП-ПЗ се предвижда промяна предназначението на имотите от земеделска земя с начин на трайно ползване „нива” в имоти за „ПСД – Обект за производство, преобразуване, пренос и разпределение на електрическа енергия от възобновяеми енергийни източници” с ново, свободно застрояване с ограничителни линии на нормативно определените отстояния от границите на имота и с устройствени показатели: $H \leq 200\text{m}$; Пл. застр. $\leq 10\%$; мин. озел. площ $\geq 90\%$, съгласно скица-предложение.

Подробните устройствени планове по смисъла на *Закона за устройство на територията (ЗУТ)*, както и техните изменения, попадат в обхвата на разпоредбата на чл. 85, ал. 2 във връзка с ал. 1 от *ЗООС* и в позицията на т. 9.1 от Приложение 2 към чл. 2, ал. 2, т. 1 на *Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (Наредбата за ЕО; обн. ДВ, бр. 57/04 г., с изм. и доп.)*.

Когато за реализирането на намерението и/или свързаните с него съпътстващи обекти и дейности се изисква най-напред да бъде изготвен самостоятелен устройствен план /евентуално подробен устройствен план – ПУП, устройващ само конкретното намерение/ или изисква изменение на устройствен или друг план от по-високо ниво /например Общ устройствен план – ОУП и/или ПУП с по-голям териториален обхват от този, необходим за реализирането на конкретното намерение/ по реда на специализираната нормативна уредба /ЗУТ или друг закон/, процедирането по реда на глава шеста от *ЗООС* трябва да бъде съобразено с йерархичната последователност на изискващите се планове, проучвания, проекти.

Общите и подробните устройствени планове /ОУП и ПУП/ и техните изменения са включени в обхвата на приложения №1 и 2 на *Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми, “Наредба за ЕО” /ДВ, бр. 57/04 г., изм./*.

За територията на община Крушари няма одобрен и влязъл в сила окончателен проект на ОУП.

ПУП са включени в Приложение №2 на *Наредбата за ЕО* и когато с тях или измененията на ПУП се предвиждат описаните по-горе дейности, на основание чл. 2, ал. 2, т. 1 от *Наредба за ЕО*, плановите следва да са предмет на преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка.

Съгласно чл. 91, ал. 1 от *ЗООС*, екологичната оценка се извършва независимо от ОВОС.

Съгласно изискванията на чл. 91, ал. 2 от *ЗООС*, когато за конкретното инвестиционно предложение, включено в приложение № 2, се изисква и изготвянето на самостоятелен план или програма по чл. 85, ал. 1 и 2, компетентният орган по околна среда може по искане на възложителя или по своя преценка да допусне извършването само на една от оценките по глава шеста.

В уведомлението за ИП възложителят е посочил, че желае да бъде допуснато извършването само на ОВОС (в случаите по чл. 91, ал. 2 от *ЗООС*, когато за

инвестиционно предложение, включено в приложение № 1 или в приложение № 2 към ЗООС, се изисква и изготвянето на самостоятелен план или програма по чл. 85, ал. 1 и 2 от ЗООС).

Предвид изложените по-горе факти Ви уведомявам, че допускам да се извърши само оценката по ОВОС по реда на глава шеста от ЗООС.

Към документацията по процедурата следва да се представят копия от ПУП-ПЗ - обяснителна записка и схематична част.

III. По отношение на изискванията на чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР):

Във връзка с представената документация за преценяване на вероятната степен на отрицателно въздействие чрез процедура по ОВОС на гореописаното ИП, с възложител: "ЕЕ РИЪЛ ЕСТЕЙТ" ЕООД, вх. 26-00-2581/А7/01.08.2023 г. на РИОСВ-Варна, Ви информирам следното:

Територията, предмет на ИП, не попада в границите на защитени зони по чл. 1, ал. 2 от *наредба за ОС*, но ИП, което ще се реализира в нея, попада в обхвата на чл. 2, ал. 1, т. 1 от същата, и подлежи на процедура по оценка за съвместимостта му с предмета и целите на опазване на защитените зони по реда на чл. 31, ал. 4 във връзка с ал. 1 от *ЗБР*.

Най-близо разположените защитени зони са:

- защитена зона за опазване на дивите птици BG0002048 „Суха река“, обявена със Заповед № РД-853/15.11.2007 г., изм. и доп. Заповед № РД-84/28.01.2013 г. на министъра на околната среда и водите - на около 1,5 км от най-близо разположения ветрогенератор;
- защитена зона за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна BG0000107 „Суха река“, обявена със Заповед № РД-989/10.12.2020 г. на министъра на околната среда и водите - на около 5 м от най-близо разположения ветрогенератор.

След преглед на представената документация и на основание чл. 39, ал. 3 от *Наредбата за ОС*, въз основа на критериите по чл. 16 от същата, преценката за вероятната степен на отрицателно въздействие на ИП върху най – близко разположените защитени зони е, че инвестиционното предложение **има вероятност да окаже значително отрицателно въздействие** върху предмета на опазване в зоните, поради следните мотиви:

1. Има вероятност от значително въздействие върху степента на съхранение на видове и техните местообитания, предмет на опазване в ЗЗ за опазване на дивите птици BG0002048 „Суха река“ и ЗЗ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна BG0000107 „Суха река“, предвид следното:

- ИП е за „Изграждане на вятърен енергиен парк „Лозенец“, включващ до 80 бр. вятърни генератори и съпътстващата инфраструктура към тях – фундаменти, кранови площадки, пътища за достъп, кабелни трасета /подземни и/или въздушни/ и подстанция/и, в следните поземлени имоти – поземлени имоти с идентификатори 44704.2.50, 44104.2.4, 44104.4.204, 44104.4.32, 44104.4.183, 44104.7 .61, 44104.4.208, 44104.7.144, 44104.7.198, 44104.7.173, 44104.7.165, 44104.7.184, 44104.7.97, 44104.11.207, 44104.11.216, 44104.11.218, 44104.11.176, 44104.12.3, 44104.12.83, 44104.13.97, 44104.13.119, 44104.13.126, 44104.16.3, 44104.18.74, 44104.13.108, 44104.18.39, 44104.18.80, 44104.18.167, 44104.17.60, 44104.11.209, 44104.11.60, 44104.16.65, 44104.15.157 и 44104.18.76 в землището на с. Лозенец, поземлени имоти с идентификатори: 65913.7.1, 65913.6.60, 65913.4.14, 65913.4.53, 65913.2.73, 65913.2.95, 65913.1.153 и 65913.1.291 в землището на с. Северци, поземлени имоти с идентификатори: 40097.24.29, 40097.24.58, 40097.23.83, 40097.20.132, 40097.13.150, 40097.13.180,

40097.13.127, 40097.11.57, 40097.26.47, 40097.22.154, 40097.10.168 и 40097.20.9 в землището на с. Крушари, поземлени имоти с идентификатори: 30185.13.18, 30185.11.60, 30185.17.366, 30185.16.93, 30185.50.129, 30185.50.107, 30185.40.69, 30185.40.107, 30185.60.88, 30185.90.12, 30185.80.68, 30185.80.48, 30185.60.36, 30185.70.102, 30185.70.104, 30185.13.66, 30185.11.53 и 30785.17.44 в землището на с. Загорци, поземлени имоти с идентификатори: 30781.40.38, 30781.14.159, 30781.12.66, 30781.15.19, 30781.90.31 и 30781.10.43 в землището на с. Земенци, поземлен имот с идентификатор: 04193.77.98 в землището на с. Бистрец, поземлен имот с идентификатор: 57234.31.34 в землището на с. Полковник Дяково, община Крушари, област Добрич. Същите се предвижда да са със следните технически параметри: Номинална мощност – до 8 MW; Височина на кулата – до 200 м; Диаметър на ротора – до 180 м. Вятърните генератори ще бъдат свързани към повишаваща подстанция чрез подземни кабелни линии. За изграждането и монтажа на ветрогенераторите ще бъдат използвани монтажни/кранови площадки, разположени непосредствено до площадките за фундамент, които ще бъдат очакълени. Транспортния достъп до ветрогенераторите по време на строителството се планира да се осъществи по съществуващите полски и общински пътища. Кабелните и оптични линии, свързващи отделните ветрогенератори с проектната повишаваща подстанция ще бъдат разположени подземно в сервитутите на съществуващи пътища. Присъединителните електропроводи високо напрежение, свързващи проектната подстанция и електропреносната мрежа ще бъдат проектирани и изпълнени подземно и/или въздушно, съгласно указанията на електропреносния оператор.

- Територията, предмет на ИП, не попада в границите на ЗЗ, но е разположена близо до ЗЗ. Най-близо разположените, върху които ИП има вероятност да окаже въздействие са: ЗЗ за опазване на дивите птици BG0002048 „Суха река“ – на около 1,5 км и ЗЗ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна BG0000107 „Суха река“ – 5 м. Съгласно данни от информационната система за екологичната мрежа Натура 2000 и налични данни от мониторингови проучвания в района на ИП, има риск за мигриращите и зимуващи птици. Територията, предмет на ИП, е разположена в чувствителна зона за птиците по отношение на развитие на вятърни генератори. При мониторингови наблюдения в района са установени като мигриращи, видове птици, които са уязвими към изграждане на ветрогенератори. През територията има вероятност да мигрират голям брой птици, включително от световно застрашени видове, които използват западночерноморския прелетен път *Via pontica* за миграция. През зимата в зависимост от климатичните условия района може да се обитава от значителен брой зимуващи птици. Територията, предмет на ИП може да се използва за почивка по време на миграция на много от видовете птици, които се опазват в ЗЗ. В близо разположените защитени зони има водоеми, които са подходящи местообитания, както за водолюбиви видове птици, така и за прилепи. Това е предпоставка района, предмет на ИП, да се използва, включително при локални хранителни миграции на птици и прилепи, предмет на опазване в зоните, които са уязвими към ветрогенератори, включително мигриращи и зимуващи. Територията има роля като екологична връзка за прелетните птици в посока север-юг и юг-север между ЗЗ. Земеделските земи има вероятност да предоставят подходящи местообитания за гнездене на врабчоподобни видове птици, които също са уязвими към ветрогенератори.
- Техническите параметри на ветрогенераторите, а именно: височина на кулата –

до 200 м; диаметър на ротора – до 180 м, са предпоставка за създаване на миграционна бариера за орнитофауната, както при хранителни скитания така и при пролетна и есенна миграция, използвайки територията като миграционен коридор. Имотите, предмет на ИП, се намират между земеделски територии. Някои от имотите са разположени непосредствено до горски територии. Земеделските и горските територии са основно местообитание, както на широко разпространените представители на българската орнитофауна, така и на много консервационно значими, редки и застрашени видове, предмет на опазване в защитените зони. Тези територии са ключови като гнездови местообитания, укрития, източник на храна и ловуване за птици и прилепи. В тази връзка реализирането на ИП, може също да допринесе за разпокъсване /фрагментация/ и загуба на ценни места за пренощуване, хранене, набиране на височина за предвижване, както и на места за укриване при неблагоприятни метеорологични условия.

- Предвид техническите параметри на 80-те ветрогенератора, предмет на ИП, има вероятност ИП да допринесе за увеличаване на риска от сблъсък на птици и прилепи с ветрогенераторите. Рискът е най-голям при лоши метеорологични условия. По-голям риск се създава и при неравномерното разположение на ветрогенераторите един спрямо друг с липса на по-големи разстояния между тях, които да предоставят свободни коридори за преминаване на птиците. Предвид това има вероятност реализацията на инвестиционното предложение да доведе до намаляване числеността на птици и прилепи, чиито местообитания са предмет на опазване в ЗЗ за опазване на дивите птици BG0002048 „Суха река“ и ЗЗ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна BG0000107 „Суха река“ и съответно да окаже косвено влияние върху популации на видове, чиито местообитания са предмет на опазване в същите защитени зони, по отношение на евентуални процентни загуби.

2. Предвид характера, местоположението и площта, предмет на ИП, има вероятност предвижданията му да окажат отрицателно въздействие върху природозащитните цели на зоните, свързано с възпрепятстване или забавяне постигането на напредък по целите на опазване на ЗЗ, в резултат на:

- намаляване популацията на видовете, чието присъствие в ЗЗ е значително;
- разпокъсване на местообитания на видовете животни, предмет на опазване в зоните;
- нарушаване факторите, които помагат за запазването на благоприятния статус на ЗЗ или които са необходими за възстановяването им до постигане на благоприятен статус в рамките на ЗЗ;
- нарушаване баланса, разпространението и плътността на видове, които са показатели за благоприятния статус на ЗЗ;
- обезпокояване, което да засегне числеността или плътността на популацията или баланса между видовете.

3. Има вероятност планът да доведе до значително увеличаване на кумулативното въздействие в района на ИП, като територия важна за поддържане на структурата, функциите и целите на опазване на ЗЗ за опазване на дивите птици BG0002048 „Суха река“ и ЗЗ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна BG0000107 „Суха река“, предвид факта, че:

- ИП е за „Изграждане на вятърен енергиен парк „Лозенец“, включващ до 80 бр. вятърни генератори и съпътстващата инфраструктура към тях – фундаменти, кранови площадки, пътища за достъп, кабелни трасета /подземни и/или въздушни/ и подстанция/и, в следните поземлени имоти – поземлени имоти с

идентификатори 44704.2.50, 44104.2.4, 44104.4.204, 44104.4.32, 44104.4.183, 44104.7.61, 44104.4.208, 44104.7.144, 44104.7.198, 44104.7.173, 44104.7.165, 44104.7.184, 44104.7.97, 44104.11.207, 44104.11.216, 44104.11.218, 44104.11.176, 44104.12.3, 44104.12.83, 44104.13.97, 44104.13.119, 44104.13.126, 44104.16.3, 44104.18.74, 44104.13.108, 44104.18.39, 44104.18.80, 44104.18.167, 44104.17.60, 44104.11.209, 44104.11.60, 44104.16.65, 44104.15.157 и 44104.18.76 в землището на с. Лозенец, поземлени имоти с идентификатори: 65913.7.1, 65913.6.60, 65913.4.14, 65913.4.53, 65913.2.73, 65913.2.95, 65913.1.153 и 65913.1.291 в землището на с. Северци, поземлени имоти с идентификатори: 40097.24.29, 40097.24.58, 40097.23.83, 40097.20.132, 40097.13.150, 40097.13.180, 40097.13.127, 40097.11.57, 40097.26.47, 40097.22.154, 40097.10.168 и 40097.20.9 в землището на с. Крушари, поземлени имоти с идентификатори: 30185.13.18, 30185.11.60, 30185.17.366, 30185.16.93, 30185.50.129, 30185.50.107, 30185.40.69, 30185.40.107, 30185.60.88, 30185.90.12, 30185.80.68, 30185.80.48, 30185.60.36, 30185.70.102, 30185.70.104, 30185.13.66, 30185.11.53 и 30785.17.44 в землището на с. Загорци, поземлени имоти с идентификатори: 30781.40.38, 30781.14.159, 30781.12.66, 30781.15.19, 30781.90.31 и 30781.10.43 в землището на с. Земенци, поземлен имот с идентификатор: 04193.77.98 в землището на с. Бистрец, поземлен имот с идентификатор: 57234.31.34 в землището на с. Полковник Дяково, община Крушари, област Добрич. Същите се предвижда да са със следните технически параметри: Номинална мощност – до 8 MW; Височина на кулата – до 200 м; Диаметър на ротора – до 180 м. Предвижда се и реализиране на съпътстваща техническа инфраструктура.

- В община Крушари има други реализирани и процедирани планове, програми, проекти и ИП от различен характер, като ветрогенератори, изграждане на водовземни съоръжения, развъждане на риба, създаване на трайни насаждения, изграждане на дестилерия, рекултивиране на общинско депо и др. По-голяма част на ИП са извън границите на ЗЗ. В тази връзка и предвид характера на настоящото ИП, същото би могло да се кумулира с други ИП със сходен характер като такива свързани с изграждане на ветрогенератори в района на ИП.
- При увеличаване на броя на турбините се получава значителна загуба на местообитания и има вероятност от намаляване на гнездовия успех на принципа на кумулативния ефект и компрометиране на миграционния процес на птиците.
- Реализацията на ИП съвместно с реализацията на подобни ИП на територията на общината и землищата, предмет на ИП, в района на най-близо разположените защитени зони, както и на ниво миграционен коридор, е предпоставка за кумулативно въздействие и риск от сблъсък върху прилепи, реещи се и други активно летящи мигриращи птици, преминаващи през района, които са предмет на опазване и в най-близо разположените защитени зони.

На основание на гореизложеното и чл. 31, ал. 9 от ЗБР, съгласно чл. 34 и чл. 39, ал. 6 от *Наредбата за ОС*, в доклада по ОВОС, като отделно приложение, се включва оценка за степента на въздействие на инвестиционното предложение върху защитените зони. Оценката следва да бъде съобразена с изискванията на чл. 23, ал. 2 от *Наредбата за ОС*, като е необходимо да се има предвид следното:

1. В анотацията на Доклада за оценка степента на въздействие да бъде описано подробно инвестиционното предложение и съпътстващите го елементи, независимо от описанието им в Доклада по ОВОС.

2. при описание на характеристиките на други планове, програми, проекти и/или инвестиционни предложения в процес на разработване или одобряване, които в съчетание

с оценяваното ИП биха могли да окажат значително отрицателно въздействие върху защитените зони и техните елементи да се вземат предвид ИП, които могат да окажат въздействие съвместно с настоящите ВГ на локално ниво /землища, община/, и на ниво миграционен коридор по фронта на миграция. Необходимо е да се представят реални сравними изчисления, които да са анализирани по отделно за всяко ниво на оценка на кумулативния ефект.

3. Към Доклада за оценка степента на въздействие да се представи картен материал в определен мащаб и/или таблица с информация за разположението на ИП и всичките му елементи (ел. трасета, пътища и др.) спрямо ЗЗ за опазване на дивите птици BG0002048 „Суха река“ и ЗЗ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна BG0000107 „Суха река“, както и най-близо разположените елементи на ландшафта - биокоридори (гори и горски пояси, реки, долини, скални венци и др.), посочени в чл. 30 от закона за биологичното разнообразие.

4. В оценката за съвместимост следва да бъдат разгледани следните възможни въздействия:

- пряко унищожаване на видове с висока консервационна значимост, включени в предмета на опазване на гореописаните защитени зони;
- пряко трайно увреждане на естествения характер на местообитанията на видовете, като места за гнездене, пренощуване, хранене, набиране на височина за придвижване, както и на места за укриване при неблагоприятни метеорологични условия, през периода на строителство и експлоатация;
- да бъде по отделно и подробно разгледано въздействието върху всички видове животни, предмет на опазване в четирите защитени зони като особено внимание да се обърне на видовете прилепи, както и на видовете птици от следните разреди: Гъскоподобни, Пеликаноподобни, Щъркелоподобни, Соколоподобни и Врабчоподобни и др. уязвими към реализация на ИП с подобен характер; използваният алгоритъм за оценка на степента на въздействие върху отделните видове птици и прилепи следва да бъде обяснен и обоснован ясно със събраната информация от орнитологичния мониторинг и мониторинга на прилепите - *видов състав и количество на прелитащите видове* (видове с особена важност - застрашени, мигриращи; видове с повишен риск от сблъсък – чувствителни видове; максимална годишна численост за всеки един вид през всеки от сезоните, в които се среща – пролетна, есенна миграция, зимуване, гнездене); *статус на пребиваване и сезонна динамика* (гнездене, миграция, зимуване, скитане/линеене); *поведение на птиците* – за всеки вид по отделно (деноношна активност – нощни и дневни видове; гнездови и ловни територии и коридори на придвижване между тях; места за нощувка и хранене и коридори на придвижване между тях; хранителна база; височина на прелитане и посоки на полета и връзка с метеорологичните условия и топографията; честота на прелитане над площадката и честота на кацане; места за набиране на височина; места за кацане при екстремни условия; други специфични фактори);
- влияние върху миграционните пътища и фрагментация на местообитания в резултат на унищожаване на част от тях или тяхното трайно изменение; последствия от възможните изменения като допринасяне за създаване на миграционна бариера след построяване на ветрогенераторите, фрагментация на популации в резултат на увреждане и/или унищожаване на подходящите местообитания и др.

5. При оценка на въздействието да се отчете кумулативният ефект свързан с реализирането на други планове, програми, проекти и/или инвестиционни предложения, чиито характеристики се описват в Доклада, съгласно чл. 23, ал. 2, т. 2 от Наредбата за

ОС, бариерния ефект и риска от сблъсък на птици и прилепи в резултат от изграждане на ветрогенератора съвместно с другите ИП/ППП с подобен характер. Кумулативният ефект е необходимо да бъде ясно обоснован и да бъде разграничен на няколко нива – локално /землища, община/, и на ниво миграционен коридор по фронта на миграция. За риска от сблъсък да се извърши обоснована оценка.

6. Да се отчете увеличението на антропогенното въздействие от изграждането на ВГ и съпътстващите ги елементи.

7. Въз основа на анализа и прогнозата за предполагаемото въздействие да се предложат при необходимост мерки, свързани с предотвратяване, намаляване или компенсиране на конкретни значителни отрицателни въздействия върху видовете, предмет на опазване в гореописаните защитени зони, които възложителят на ИП да изпълни и които да са измерими и контролируеми. Към всяка мярка следва да се определи степента ѝ на въздействие върху видовете, предмет на опазване в съответните защитени зони. Мерките следва да бъдат насочени към конкретни отрицателни въздействия, които са идентифицирани в аналитичната част на ДОСВ.

8. При разглеждане на алтернативи за реализация на ИП, същите следва да изхождат от целите за опазване и статуса на съответните защитени зони като приоритетни пред всякакви доводи за икономичност, времеемкост или др. аспекти от дадено алтернативно решение. Необходимо е да се направи равностойно описание, анализ и съпоставка на различните алтернативи като се разграничи степента на отрицателните въздействия спрямо видовете и местообитанията, предмет на опазване в защитените зони, произтичащи от всяка една от алтернативите. При необходимост да се разгледат алтернативи за: технически параметри; местоположение на ветрогенераторите, вкл. спрямо елементи на ландшафта, които служат за биокоридори; местоположение спрямо посоката на прелет на мигриращите видове птици и прилепи, вкл. и разглеждане на алтернативи за отпадане на ветрогенератори и др.

При определянето на степента на въздействие на обекта да бъдат използвани количествени оценки за очакваните загуби или влошаване на състоянието на местообитания (площ) и видове (численост и плътност на популациите). Тези оценки трябва да бъдат разгледани в контекста на представеността на местообитанието/вида във и извън защитените зони от мрежата Натура 2000 като цяло.

Определянето на степента на въздействие на ИП върху, предмета на опазване в ЗЗ за опазване на дивите птици BG0002048 „Суха река“ и ЗЗ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна BG0000107 „Суха река“, да се извърши на база актуални проведени най-малко едногодишни мониторингови проучвания на орнитофауната и прилепите в района на имотите, предмет на ИП.

Мониторинговите проучвания и разработването на ДОСВ следва да бъдат съобразени с:

- Методическите указания за провеждане на орнитологичен мониторинг на площадки за ветроенергийни паркове по време на миграцията на птиците (утвърдени на заседание на Националния съвет по биологично разнообразие от 8 юни 2010 г.),
- Методически указания за практическо прилагане на изискванията на нормативната уредба по околна среда за намерения за изграждане на вятърни генератори, водноелектрически централи и фотоволтаични системи,
- Други документи, ръководства и препоръки, свързани с реализацията на ИП за изграждане на ветрогенератори и въздействието на ИП/ППП върху флората и фауната, публикувани на интернет страницата на министерство на околната среда и водите <https://www.moew.government.bg/bg/priroda/zakonodatelstvo/rukovodstva-i-preporuki/>.

Резултатите и анализите от проучванията на орнитофауната и прилепите, които ще бъдат използвани за оценка степента на въздействие, да бъдат представени под формата на доклад/и, които да бъдат приложени към ДОСВ.

Оценката трябва да бъде възложена на екип от експерти, отговарящи на изискванията на чл. 9, ал.1 от *Наредбата*, като най-малко един от тях е с компетенции в областта на зоологията.

На интернет адрес <https://natura2000.egov.bg/EsriBg.Natura.Public.Web.App> е публикувана актуалната информация за предмета и целите на опазване на ЗЗ за опазване на дивите птици BG0002048 „Суха река“ и ЗЗ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна BG0000107 „Суха река“, попълнени стандартни формуляри с данни и оценки, картен материал и координатен регистър, която по този начин се предоставя на възложителя и следва да бъде използвана от експертите, изготвящи ДОСВ.

При неизпълнение на горните указания за ОВОС в срок повече от 12 месеца процедурата ще бъде прекратена на основание чл. 2а, ал. 5, т. 1 от *Наредбата* за ОВОС.

Обръщам внимание, че само издадено решение по ОВОС по чл. 19, ал. 1 от *Наредбата* по ОВОС е основание за продължаване на инвестиционния процес във връзка с одобряване на проектите за ПУП, издаване на разрешение за строеж и осъществяване на планираните дейности.

С уважение,

инж. ХРИСТИНА ГЕНОВА
Директор дирекция ПП

За Директор на РИОСВ – Варна
Съгласно Заповед № 30/15.02.2023 г.
на директора на РИОСВ-Варна

